

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 24 W BYDGOSZCZY

**SZKOLNY PROGRAM
PROFILAKTYKI**

realizowany od września 2016r. do czerwca 2019r.

I. Identyfikacja problemu

Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki zostało poprzedzone diagnozą sytuacji problemowych występujących w szkole

Największe zagrożenie stanowi:

- przemoc fizyczna i psychiczna,
- palenie papierosów,
- samowolne opuszczanie budynku szkoły w czasie przerw,
- brak kultury osobistej, używanie wulgaryzmów, niska kultura języka,
- uzależnienie od internetu, komputera i telewizji.

II. Podstawy prawne

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lutego 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół
- Rozporządzenie z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30.kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Ustawa z dnia 1 lipca 2005r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 26 października 1982r.o postępowaniu w sprawach nieletnich.

III. Założenia teoretyczne programu

1. **Profilaktyka** – to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych jako zachowania ryzykowne.
2. Wszystkie zadania mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji. Poza tym nieodzownym elementem działań profilaktycznych jest poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii.
3. Działania profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia.

IV. Cele programu

1. Ochrona dziecka – ucznia przed agresją, uzależnieniami (kontaktem z używkami), które hamują bądź zakłócają jego rozwój.
2. Zapobieganie patologiom tj. agresja, przemoc, wagary (właściwe reagowanie nauczycieli i rodziców w chwili pojawiania się ich na terenie naszej szkoły lub w środowisku lokalnym).
3. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
4. Poprawa komunikacji w relacjach nauczyciel – uczeń, uczeń – rodzic, uczeń – uczeń.

V. Adresaci programu

Program profilaktyki w naszej szkole jest kierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców.

VI. Działy programu

1. Profilaktyka uzależnień
2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych
3. Eliminowanie przejawów agresji i przemocy w szkole
4. Promowanie zdrowego stylu życia oraz zachowania i zasad bezpieczeństwa podczas zabaw
5. Współpraca z rodzicami i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się profilaktyką uzależnień

VII. Ewaluacja programu

Wszystkie działania profilaktyczne poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Dokonują tego nauczyciele po zapoznaniu się z sugestiami uczniów i rodziców. Najważniejszymi źródłami informacji, co nam się udaje, a co nie, są codzienne spostrzeżenia i wymiana poglądów. Na tej podstawie możemy poszukiwać coraz lepszych i skuteczniejszych rozwiązań.

Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki będzie dokonywana co dwa lata. Planuje się następujące metody badawcze:

- ❖ Ankiety skierowane do uczniów i nauczycieli
- ❖ Wywiady, obserwacje i rozmowy (np. z nauczycielami dyżurującymi na korytarzach i w szatni)
- ❖ Obserwacja zachowania uczniów (rozumienie i przestrzeganie norm)
- ❖ Analiza semestralnych i końcoworocznych ocen zachowania uczniów
- ❖ Obserwacja zaangażowania w naukę i zajęcia pozalekcyjne
- ❖ Obserwacja aktywności uczniów (włączanie się i inicjowanie działań na terenie szkoły).

DZIAŁ PROG- RAMU	CELE	ZADANIA, SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	ODBIORCY
PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	1. Dostarczanie wiedzy o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania klas z pedagogiem szkolnym • Wykonanie gazetek klasowych n/t szkodliwości palenia papierosów i picia alkoholu • Konkurs plastyczny na plakat pod hasłem “Alkohol szkodzi” • Projekcja filmów video, referaty, prelekcje, plakaty na temat uzależnień 	W miarę potrzeb	Wychowawcy, pedagog	uczniowie
	2. Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze na temat zachowań asertywnych 	XI	wychowawcy	uczniowie
	3. Przestrzeganie zakazu palenia papierosów na terenie szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • Dyżury nauczycieli na przerwach 	IV	nauczyciel plastyki	uczniowie, rodzice, nauczyciele
	4. Promocja zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> • Projekcja filmów video, referaty, prelekcje, plakaty na temat uzależnień 	W miarę potrzeb	wychowawcy	uczniowie
		<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze na temat zachowań asertywnych • Dyżury nauczycieli na przerwach • Obserwacja zachowań uczniów przy pomocy monitoringu • Zorganizowanie wystawy książek i czasopism pod hasłem “Uzależnieniom stop” • Redagowanie artykułów do gazetki szkolnej- dział profilaktyki 	Wg planów pracy wychowawczej	wychowawcy	uczniowie
			cały czas	nauczyciele	uczniowie
			cały czas	pedagodzy	cała społeczność szkolna
			V	bibliotekarz pedagodzy	uczniowie nauczyciele
		cały czas	pedagog gimnazjum	cała społeczność szkolna	

	<p>5. Propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze na temat różnych form spędzania wolnego czasu. • Zagrożenia internetowe- bezpieczne korzystanie z sieci 	<p>Wg planów pracy wychowawczej</p> <p>X - XI</p>	<p>Wychowawcy; pedagog,</p> <p>Straż Miejska</p>	<p>Uczniowie poszczególnych klas</p> <p>Uczniowie poszczególnych klas rodzice</p>
--	--	---	---	--	---

KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH

<p>1. Uczenie umiejętności radzenia sobie z emocjami</p> <p>2. Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy klasowej</p> <p>3. Ćwiczenia umiejętności wczuwania się w położenie innej osoby</p> <p>4. Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w szkole i w domu</p> <p>5. Wzmacnianie poczucia własnej wartości</p> <p>6. Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców</p> <p>7. Kształtowanie poprawnej komunikacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, dyskusje na godzinach do dyspozycji wychowawcy 	2lata	wychowawcy, pedagogzy	uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie pomocy koleżeńskiej – koła samopomocy uczniowskiej w klasach 	w miarę potrzeb	wychowawcy	uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne odrabianie lekcji w świetlicy, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze 	cały czas	opiekun świetlicy	uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie różnorodnych kół zainteresowań • Różnorodne zajęcia świetlicowe 	2lata	nauczyciele	uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z pedagogiem • Nagradzanie uczniów wyróżniających się w działaniu na rzecz szkoły 	Wg planu pracy świetlicy	opiekun świetlicy	uczniowie uczęszczający do świetlicy uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazdy, wycieczki, biwaki,, imprezy szkolne i pozaszkolne • Integrowanie uczniów na zajęciach wychowawczych (np. zaufaj drugiej osobie, mówimy sobie miłe rzeczy) 	W miarę potrzeb	pedagog	uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie • Zajęcia treningu interpersonalnego 	2 lata	dyrektor	uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazdy, wycieczki, biwaki,, imprezy szkolne i pozaszkolne • Integrowanie uczniów na zajęciach wychowawczych (np. zaufaj drugiej osobie, mówimy sobie miłe rzeczy) 	2lata	wychowawcy	uczniowie, rodzice, nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie • Zajęcia treningu interpersonalnego 	Wrzesień każdego roku szkolnego	wychowawcy	uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie • Zajęcia treningu interpersonalnego 	zgodnie z harmonogramem	nauczyciel wych. do życia w rodzinie	uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie • Zajęcia treningu interpersonalnego 	2 lata	pedagog	uczniowie

ELIMINOWANIE PRZEJAWÓW AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE

<p>1. Zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach szczególnie zagrożonych (łazienki ,korytarze ,szatnia)</p> <p>2. Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne</p> <p>3. Przeciwdziałanie i redukcja agresji (fizycznej, psychicznej) w szkole, domu i środowisku lokalnym</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami</p> <p>5. Pokazanie rodzicom właściwych sposobów radzenia z agresją u dzieci</p> <p>6. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów</p> <p>7. Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia</p> <p>8. Działania informacyjno – profilaktyczne na rzecz środowiska, szkoły i indywidualnych osób</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie zachowania uczniów w czasie przerw • Dyżury nauczycieli podczas przerw • Spotkania z profilaktykiem ze Straży Miejskiej oraz przedstawicielem Komendy Policji Bydgoszcz-Błonie na temat zjawiska agresji wśród uczniów • Projekcja filmów video • Spotkania uczniów, n-li z dyrekcją szkoły na apelach • Pogadanki, dyskusje, scenki rodzajowe, plakaty • Pedagogizacja rodziców • Prowadzenie klasowych zeszytów uwag • Zajęcia w kołach zainteresowań. Udział w konkursach recytatorskich, ortograficznych, polonistycznych, teatralnych • Umieszczenie na gazetce szkolnej i w klasach wykazu instytucji, do których można się zwrócić o pomoc 	<p>Cały czas</p> <p>cały czas</p> <p>X XI oraz w miarę potrzeb</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>2 lata</p> <p>III</p> <p>Zgodnie z planem</p> <p>Cały czas</p> <p>IX</p>	<p>nauczyciel dyżurujący</p> <p>nauczyciele dyżurujący</p> <p>Straż Miejska</p> <p>pedagodzy wychowawcy</p> <p>dyrektor</p> <p>nauczyciele</p> <p>psycholog PPP</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele prowadzący zajęcia i przygotowujący do konkursów</p> <p>pedagodzy</p>	<p>uczniowie,</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie nauczyciele</p> <p>uczniowie rodzice</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie, nauczyciele</p> <p>rodzice</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>Uczniowie, rodzice, nauczyciele</p>
--	--	--	--	---

**PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I
ALTERNATYWNYCH SPOSOBÓW SPĘDZANIA
WOLNEGO CZASU**

<p>1. Dbanie o higienę ciała i umysłu</p> <p>2. Przypominanie zasad zdrowego odżywiania się</p> <p>3. Wdrażania do aktywnego wypoczynku i rekreacji</p> <p>4. Promowanie zachowań proekologicznych</p> <p>5. Kultura czasu wolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki na lekcjach wychowawczych propagujące zdrowy styl życia • Systematyczne kontrole czystości przeprowadzane przez pielęgniarkę • Realizacja treści dotyczących zdrowego trybu życia • Wycieczki, biwaki, turnieje, zajęcia sportowe, rajdy piesze i rowerowe • Pogadanki, projekcje filmów, udział w konkursach, udział w obchodach Dni Ziemi, Sprzątania Świata • Pogadanki na lekcjach wychowawczych, filmy video „działalność koła „Człowiek w kulturze” 	<p>2lata</p> <p>cały czas</p> <p>2lata</p> <p>2 lata</p> <p>wrzesień, kwiecień każdego roku</p> <p>2 lata</p>	<p>wychowawcy pielęgniarka</p> <p>pielęgniarka</p> <p>nauczyciele biologii i wych. fizycznego wychowawcy</p> <p>wychowawcy nauczyciele wych.fizycznego</p> <p>nauczyciele przyrody biologii, geografii</p> <p>wychowawcy opiekunowie koła</p>	<p>uczniowie nauczyciele</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>rodzice uczniowie</p> <p>uczniowie nauczyciele</p> <p>uczniowie</p>
--	--	---	---	---

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI ORAZ INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI ZAJMUJĄCYMI SIĘ PROFILAKTYKĄ UZALEŻNIEŃ	<p>1. Wyposażenie odbiorców programu w podstawowy zasób wiedzy na temat środków uzależniających</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z instytucjami: Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii, Monar, Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA” • Udział w różnych formach zajęć organizowanych z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (np. przedstawienia teatralne), kampania „Trzeźwy umysł” • Gromadzenie materiałów metodycznych w bibliotece 	<p>2 lata</p>	<p>wychowawcy pedagodzy</p>	<p>uczniowie rodzice</p>
	<p>2. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo oraz za bezpieczeństwo innych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z przedstawicielami Komendy Rejonowej Policji-Bydgoszcz-Błonie, profilaktykiem Straży Miejskiej 	<p>wg potrzeb</p>	<p>pedagodzy wychowawcy</p>	<p>uczniowie</p>
	<p>3. Organizowanie spotkań wspierających rodziców w pracy wychowawczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogizacja rodziców – spotkania z przedstawicielami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 1 	<p>2 lata</p>	<p>pedagodzy bibliotekarz</p>	<p>uczniowie nauczyciele rodzice</p>
	<p>4. Wyposażenie rodziców w wiedzę na temat przyczyn niepowodzeń szkolnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogizacja rodziców – spotkania z przedstawicielami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 1 • Rozmowy z rodzicami w ramach zebrań klasowych 	<p>2 lata</p>	<p>pedagodzy</p>	<p>uczniowie cała społeczność szkolna</p>
			<p>wg harmonogramu</p>	<p>pedagodzy wychowawcy</p>	<p>rodzice</p>
		<p>wg harmonogramu</p>	<p>pedagodzy wychowawcy</p>	<p>rodzice</p>	
		<p>2 lata</p>	<p>wychowawcy pedagodzy</p>	<p>rodzice</p>	

Podstawowe obowiązki wychowawcy (m.in.):

- 1. Prowadzenie teczki wychowawcy, w którym umieszcza plan pracy wychowawczej, tematykę godzin z wychowawcą , zapisy dotyczące obserwacji ucznia,**
- 2. Organizowanie spotkań z rodzicami wg harmonogramu rocznego,**
- 3. Kontakty indywidualne z rodzicami,**
- 4. Kierowanie uczniów z problemami do Poradni Psychologiczno Pedagogicznej, Poradni Zdrowia Psychicznego, MOPS, BORPA,**
- 5. Współpraca z pedagogiem szkolnym i pielęgniarką szkolną.**

Opracowanie: Beata Bogdanowicz - Harenza, Ewa Ziółkowska,

Plan zatwierdzony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu..... r.

.....
Dyrektor Szkoły